

Értékitélet és attitűdkutatás terepgyakorlat

BTPS 246 MA

Bernáth Ágnes

A tárgy célja: betekintést nyerni az attitűdök vizsgálatának gyakorlatába, a használatos attitűd és értékitéletet mérő eszközök megismerése, azok kipróbálása. A hallgatóknak lehetősége van betekintést nyerni tanszéki kutatásokba is.

1. Az attitűdkutatás alapkérdései
 - 1.1. Bevezetés, az attitűd fogalmának meghatározása, az attitűd funkciói
 - 1.2. Az attitűd mérése
 - 1.3. Az attitűdök struktúrája (attitűd-konzisztencia, attitűd-erősség, attitűd-ambivalencia)
2. Az attitűdök meghatározói
 - 2.1. Meggyőzés (csekély kognitív erőfeszítést igazoló folyamatok: kondicionálás, érzelmek, heurisztika; meggyőzés erőfeszítést igénylő feldolgozás révén: üzenet tartalmának feldolgozása, aktív gondolkodás, kognitív válasz megközelítés)
 - 2.2. A meggyőzés kettős-folyamat modelljei (elaboráció-valószínűségi modell; heurisztikus-szisztematikus modell)
 - 2.3. Viselkedés és attitűd (visszahatás és túligazolási hatás)
3. Az attitűdök következményei
 - 3.1. Információ-feldolgozás (szelektív figyelem és ingerlés, észlelés és ítéletalkotás, elaboráció és emlékezet)
 - 3.2. A viselkedés előrejelzése (az attitűd-viselkedés viszony módosító tényezői, az attitűdök és magatartás egyéb meghatározói: elvárás-érték modellek, indokolt cselekvés, tervezett viselkedés)
4. Néhány további attitűd-jellemző
 - 4.1. A hiperversengő- és önfejlesztő versengő attitűd
 - 4.2. Bizonytalanság, entitativitás és csoport-identifikáció
 - 4.3. A társas világnézet kettős-folyamat modellje
 - 4.4. Értékelési szükségletre irányuló attitűd
 - 4.5. Érzelmek iránti szükségletre irányuló attitűd
 - 4.6. Gondolkodás iránti szükségletre irányuló attitűd
 - 4.7. Egyéni különbségek az attitűdök struktúrájában: a kognitív és affektív információ hatása

A tárgy teljesítésének feltételei:

- órai jelenlét, hiányzás maximum három alkalomról
- órai aktivitás, prezentáció a hallgató által hozott attitűd-kutatási konstruktum bemutatásából, valamint egy tanulmány bemutatása
- írásos beszámoló a tartott prezentáció témájából az órán ismertetett szempontok szerint a szorgalmi időszakban
- Zh. a szemeszter utolsó óráján

Albarracín, D., Johnson, B. T., Zanna (2005) (eds.): *The Handbook of Attitudes*, Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Bassili, J. N., Rick, D. B. (2005): Implicit and explicit attitudes: Research, Challenges, and Theory, in: Albarracín, D., Johnson, B. T., Zanna (eds.): *The Handbook of Attitudes*, Lawrence Erlbaum Associates, 543-575.

Bizer, G. Y., Krosnick, J. A., Holbrook, A. L., Wheeler, S. C., Rucker, D. D., Petty, R. E. (2004): The Impact of Personality on Cognitive, Behavioral, and Affective Political Processes: The Effects of Need to Evaluate, *Journal of Personality*, 72(5) 995-1027.

Cacioppo, J. T., Petty, R. E., Feinstein, J. A., Jarvis, W. B. G. (1996): Dispositional differences in cognitive motivation: The life and times of individuals varying in need for cognition, *Psychological Bulletin*, 119, 197-253.

Clore, G. L., Schnall, S. (2005): The influence of Affect on Attitude in: Albarracín, D., Johnson, B. T., Zanna (eds.): *The Handbook of Attitudes*, Lawrence Erlbaum Associates, 437-492.

Fazio, R. H., Ledbetter, J. E., Towles-Schwen, T. (2000): On the Costs of Accessible Attitudes: Detecting That the Attitude Object Has Changed, *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(2), 197-210.

Hogg, M. A., Sherman, D. K., Dierselhuis, J., Maitner, A. T., Moffitt, G. (2007): Uncertainty, entitativity, and group identification, *Journal of Experimental Social Psychology*, 43, 135-142.

Huskinson, T. L. H., Haddock, G. (2004): Individual differences in attitude structure: Variance in the chronic reliance on affective and cognitive information, *Journal of Experimental Social Psychology*, 40, 82-90.

Jarvis, W.B.G., Petty, R.E. (1996):The need to evaluate, *Journal of Personality and Social Psychology*, 70, 172-194.

Krosnick, J. A., Judd, C. M., Wittenbrink, B. (2005): The Measurement of Attitudes in: Albarracín, D., Johnson, B. T., Zanna (eds.): *The Handbook of Attitudes*, Lawrence Erlbaum Associates, 21-78.

Pomerantz, E. M., Chaiken, S., Tordesillas, R. S. (1995): Attitude strength and resistance process, *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 3, 408-419.

Schwartz, N. Böhner, G. (2001): The construction of attitudes in: Tesser, A., Schwartz, N. (eds.): *Blackwell Handbook of Social Psychology, Intraindividual Processes*, Blackwell Publishing, 436-458.

Schwarz, N., Böhner, G. (2001): Attitudes, Persuasion, and Behavior in: Tesser, A., Schwartz, N. (eds.): *Blackwell Handbook of Social Psychology, Intraindividual Processes*, Blackwell Publishing, 413-436.

Perry, R., Sibley, C. G. (2010): Dangerous and competitive schemas: A new Frequency Estimation Index of the Dual Process Model's Social Worldviews component, *Personality and Individual Differences*, 49, 983-988.

Maio, Esses (2001): The need for affect: individual differences in the motivation to approach or avoid emotions, *Journal of Personality*, 69(4):583-615.

Cacioppo, Petty: The need for cognition, *Journal of Personality and Social Psychology*, 42,1,116-131

Attitudes In: *Hewstone, M., Stroebe, W., Jonas, K. (2015): An Introduction to Social Psychology, BPS Textbooks Wiley, 171-200*

Strategies of Attitude and Behaviour Change In: *Hewstone, M., Stroebe, W., Jonas, K. (2015): An Introduction to Social Psychology, BPS Textbooks, Wiley, 202-231.*

